

Handläggare
Per Janson
Telefon: 08-508 33 782

Till
Utbildningsnämnden
2018-12-12

Att mäta skolans bidrag till elevernas kunskapsutveckling

Redovisning av kommunfullmäktiges aktivitet i verksamhetsplanen 2018

Förvaltningens förslag till beslut

Nämnden godkänner förvaltningens rapport ”Att mäta skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling” som redovisning av kommunfullmäktiges aktivitet i verksamhetsplanen för 2018.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Niclas Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen har på uppdrag av utbildningsnämnden utrett möjligheterna att skapa ett mått som visar på skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling. Uppdraget utgår från en av kommunfullmäktiges (KF) aktiviteter i nämndens verksamhetsplan för 2018.

Uppdraget redovisas i en rapport *Att mäta skolors bidrag till elevernas kunskapsutveckling*. Slutsatserna i rapporten redovisas nedan under rubriken Ärendet.

Bakgrund

I utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2018 finns en KF-aktivitet som ger nämnden i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen skapa ett mått som visar på skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling. Sådana mått kallas vanligen ”value added”. I uppdraget specificeras också att användandet av måttet inte ska innebära ytterligare administration för den pedagogiska personalen.

Ärendet

Förvaltningen redovisar i rapporten *Att mäta skolors bidrag till elevernas kunskapsutveckling* genomförandet av KF-aktiviteten. Förvaltningen föreslår i rapporten sammanfattningsvis detta:

- De skolbidragsmått som redan används i Stockholms stad bör fortsätta användas. För närvarande finns två value added-mått. För gymnasieskolan kallas måttet förädlingsvärde och detta mått utgörs av den uträknade differensen mellan den faktiska andel elever som tar gymnasieexamen och den andel elever som kan förväntas göra det utifrån avgångsbetygen i årskurs 9. För grundskolan finns ett mått som mäter betygs-utvecklingen på en skola mellan årskurs 7 och 9 för de elever som gått på skolan hela perioden. För grundskolan finns även ett mått som kallas Stockholmssalsa, vilket är ett tvärsnittsmått där betygen i årskurs 9 värderas utifrån vilka socioekonomiska bakgrundsfaktorer eleverna på skolan har. Detta är inte ett value added-mått men används i ett likartat syfte som sådana.
- De value added-mått som idag används i Stockholms stad bedöms vara av den kvaliteten att de på ett godtagbart sätt belyser skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling. De är därför ett användbart instrument för att bedöma och diskutera skolutveckling och fungerar också som stöd i skolornas kvalitets- och utvecklingsarbete.
- För närvarande saknas förutsättningar för att ta fram fler value added-mått. De nationella proven är utifrån ett metodperspektiv idag inte lämpliga för att skapa ett value added-mått. Förändringar i utformningen av nationella prov krävs för att de ska kunna fungera tillförlitligt i ett sådant syfte. De andra alternativ som övervägts skulle innebära mer administration för den pedagogiska personalen och bedöms därför inte vara aktuella. Däremot finns det anledning att se över hur de existerande måtten konstrueras för att eventuellt förbättra träffsäkerheten.
- Det bör ständigt göras metodöverväganden i utformningen av value added-mått. Det påverkar tillförlitligheten i måtten, vilket innebär att de bör diskuteras och analyseras tillsammans med andra tillgängliga resultatmått och andra mer kvalitativa bedömningar av skolkvalitet, i syfte att ge en heltäckande bild av kvaliteten.

- Nuvarande skolbidragsmått är inte lämpliga att använda som ett underlag för skolval. De är metodkänsliga och kan vara svårtolkade, och de riskerar att driva på en betygsinflation samtidigt som det är osäkert i vilken utsträckning de beaktas i en skolvalssituation.

De existerande skolbidragsmått är inriktade mot grundskolans högre årskurser och gymnasieskolan. För de yngre årskurserna kan det nationella bedömningsstödet i årskurs 1–3 vara en källa som man kan konstruera ett skolbidragsmått från. Det kräver dock att resultaten från bedömningsstödet digitaliseras. Även de nationella proven i lägre årskurser skulle kunna användas i detta syfte om de rättas centralt och med vissa förändringar i upplägget av frågor. Men det behövs i så fall ytterligare en utredning för att undersöka om ovanstående förutsättningar föreligger.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning, i samråd med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens rapport ”Att mäta skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling” som redovisning av KF-aktiviteten i nämndens verksamhetsplan för 2018 att ta fram ett mått som visar på skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling.

Bilaga

Utbildningsförvaltningens rapport ”Att mäta skolornas bidrag till elevernas kunskapsutveckling”